

RAPORT

**de evaluare ex-post de impact al Legii nr. 142-XVI din 07.07.2005
privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare
profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în
instituțiile de învățământ superior, ciclul I**

CUPRINS

I. Sumar executiv

II. Scopul și obiectivele

III. Metodologia de cercetare aplicată

IV. Informații despre actul legislativ

V. Descrierea evaluării

VI. Concluzii și recomandări

I. Sumar executiv

Constituția Republicii Moldova, în articolul 66 litera f)¹, prevede că Parlamentul, ca organ reprezentativ suprem și legislativ, exercită controlul parlamentar asupra puterii executive sub formele și în limitele prevăzute de legea supremă. Biroul Permanent al Parlamentului, prin Hotărârea din 15 decembrie 2023², a aprobat Lista actelor normative care urmează să fie supuse evaluării ex-post de impact pentru anul 2024.

Potrivit Hotărârii menționate supra, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media răspunde pentru elaborarea raportul privind evaluarea ex-post de impact al Legii nr. 142-XVI din 07.07.2005 care prevede aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

Actul legislativ a fost aprobat la 7 iulie 2005 pentru a satisface necesitățile pieței muncii, precum și o gestionarea mai eficientă a finanțelor publice și a resurselor umane de către instituțiile de învățământ superior. Totodată, Legea nr. 142/2005 a creat condiții pentru organizarea învățământului superior în două cicluri, cu scopul de a accelera procesul de integrare a învățământului superior din Republica Moldova în spațiul european de instruire.

II. Scopul și obiectivele evaluării ex-post de impact

Potrivit prevederilor pct. 2.7.9 ale Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor legislative³, obiectivele evaluării sunt expuse conform cerințelor metodologice și corelează cu obiectivele stabilite de autor la elaborarea proiectului de act normativ, în cazul de față Guvernul Republicii Moldova.

Evaluarea ex-post de impact a Legii nr. 142-XVI din 07.07.2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ

---

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145723&lang=ro#

² <https://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=TuQmFejCI50%3d&tabid=266&language=ro-RO>

³ <https://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=540oxgFleGc%3d&tabid=266>

superior, ciclul I4, a avut ca scop constatarea nivelului de asigurare și pregătire a cadrelor de către instituțiile de învățământ superior pentru specialitățile indicate în lege.

Obiectivele stabilite pentru realizarea evaluării ex-post de impact a Legii nr. 142-XVI din 07.07.2005 au fost stabilite în următoarea ordine:

- Constatarea utilității și aplicabilității prezentei legi pentru pregătirea cadrelor în specialitățile de importanță majoră în Republica Moldova.
- Stabilirea dacă scopul și obiectivele actului legislativ au fost realizate sau sunt în proces de realizare.
- Examinarea dacă actul legislativ a fost contestat în instanță.
- Stabilirea dacă actul legislativ mai este necesar.

Drept urmare, obiectivele menționate vor asigura constatarea necesității prezentei legi.

III. Metodologia de cercetare aplicată

În perioada destinată evaluării actului normativ, au fost utilizate diverse metode de evaluare, care au evidențiat clar scopul și obiectivele stabilite în planul de evaluare. Aceste metode au contribuit la conturarea aspectelor esențiale ale utilității actului evaluat pentru sistemul educațional. Rezultatele evaluării constituie o dovadă concludentă a aplicării eficiente a metodelor calitative de cercetare.

IV. Informații despre actul legislativ

Legea nr. 142-XVI din 07.07.2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I a fost aprobată în ședința plenară a Parlamentului Republicii Moldova. Noile prevederi au propus pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I pentru cele mai solicitate specialități ale

---

⁴ https://ase.md/files/legal/1.6_Legea_nomenclator.pdf

economiei naționale. De asemenea, legea a asigurat exclusiv în instituțiile de învățământ de stat, pregătirea cadrelor la domeniile de formare profesională "Administrație publică", "Medicină", "Farmacie", "Militărie" și cele ce țin de menținerea ordinii publice și securitatea statului. Suplimentar, prin această lege a fost reglementat modul de coordonare a cotei de pregătire a cadrelor în instituțiile de învățământ superior private și în cele de stat pe bază de contract, cu achitarea taxei de studii.

La 17 iulie 2014 Parlamentul a aprobat Codul educației al Republicii Moldova⁵ care prevede că Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților este aprobat de Guvern, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării, de comun acord cu ministerele fondatoare al instituțiile superioare de învățământ. În vederea implementării prevederilor art. 81 din Codul educației⁶, precum și luând în considerare recomandările Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED-F 2013), elaborate de Comisia Europeană în vederea aplicării uniforme a cadrului normativ al organizării studiilor superioare, Guvernul, prin Hotărârea nr. 482/2017⁷, a aprobat Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, parte componentă a standardelor de stat în domeniul pregătirii cadrelor în instituțiile de învățământ superior. Acest Nomenclator a substituit Nomenclatorul anterior, aprobat prin Legea nr. 142/2005.

Guvernul a prevăzut expres în Hotărârea nr. 482/2017⁸ că studenții înmatriculați la studii în baza Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr.142/2005, își vor finaliza studiile în conformitate cu prevederile nomenclatorului respectiv.

---

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro

V. Descrierea evaluării

Parlamentul Republicii Moldova își exercită atribuția de control prevăzută în legea supremă la art. 66⁹, prin stabilirea listei actelor legislative care sunt supuse evaluării ex-post de impact pentru toate domeniile de activitate. Condițiile și posibilitățile de evaluare ex-post au fost create prin utilizarea metodelor relevante de cercetare pentru a analiza informațiile obținute din surse direct implicate în procesul de instruire și pregătirea specialiștilor în Republica Moldova. Au fost consultate opiniile Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și ale autorităților publice centrale care au în subordine instituții de învățământ superior.

În procesul de analiză a datelor și informațiilor colectate, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a constatat că obiectivele stabilite au fost realizate după cum urmează, ceea ce a fost menționat și în raportul de evaluare ex-post juridic al Direcției generale juridice.

1. Pentru constatarea utilității și aplicabilității prezentei legi pentru pregătirea cadrelor la specialitățile de importanță majoră în Republica Moldova a fost determinat că beneficiarii direcți ai Legii nr. 142/2005 sunt:

- Cetățenii Republicii Moldova, cetățenii altor state și apatrizii care au acces la educație prin sistemul național de învățământ, în conformitate cu Codul educației al Republicii Moldova; studenții, personalul științifico-didactic și didactic din învățământul superior medical și farmaceutic.
- Instituțiile de învățământ superior medical și farmaceutic.
- Guvernul, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării.

Pe parcursul perioadei de aplicare, Legea nr. 142/2005 a suferit modificări la Anexa nr. 1, prin 11 acte normative elaborate și aplicate de către autoritatea responsabilă de domeniu. În avizele prezentate

---

⁹ https://www.legis.md/cautare/getResults?lang=ro&doc_id=111918

Autoritățile centrale care sunt fondatori ai instituțiilor de învățământ superior pentru domeniul de profil și-au exprimat urătoarele opinii.

Ministerul Afacerilor Interne, în avizul prezentat, a menționat că, pentru executarea art. 3 din Legea menționată, în perioada 2005-2017 în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”, studenții au fost admiși la studii în baza Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I aprobat prin Legea nr. 142/2005. Prevederile din art. 81 alin. (3) din Codul educației¹⁰ au fost implementate de către Ministerul Educației și Cercetării prin aprobarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, conform Hotărârii de Guvern nr. 412 din 12.06.2024¹¹. Hotărârea Guvernului nr. 482/2017¹² cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 564), cu modificările ulterioare, a fost abrogă. În consecință, s-a propus ca Legea 142/2005 să fie abrogată conform Capitolul VI Secțiunea a 2-a **Abrogarea actului normativ** din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017¹³.

Ministerul Apărării a confirmat poziția menționată supra de către Ministerul Afacerilor Interne și a propus inițierea procedurii de abrogare a Legii 142/2005 conform normelor legislației naționale.

Ministerul Sănătății a informat despre lipsa obstacolelor în procesul de implementare a actului legislativ supus controlului parlamentar și a constatat că actualitatea acesteia a fost depășită având în vedere că, ultima promoție admisă la studii în baza prevederilor Legii nr. 142/2005 a absolvit Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în anul 2023, la programul de studii „Medicină”.

2. Cu referire la obiectivul care vizează stabilirea dacă scopul și obiectivele actului legislativ au fost realizate sau sunt în proces de realizare, precum și dacă au fost aprobate toate actele normative necesare

---

¹⁰ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

¹¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143592&lang=ro

¹² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro

¹³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105607&lang=ro

pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 142/2005, s-a constatat că, potrivit art. 3 și art. 4 din respectiva lege, Guvernul a aprobat actele necesare pentru implementarea prevederilor acesteia. Scopul și obiectivele stabilite de autorul actului legislativ au fost realizate. Această constatare se echivalează cu adoptarea actelor secundare de către autoritățile responsabile.

Din sursele prezentate de Ministerul Educației și Cercetării, precum și de Ministerul Sănătății, în raportul de analiză ex-post juridică prezentat de Direcția Generală Juridică, este menționată cu exactitate denumirea tuturor actelor secundare care au contribuit la implementarea Legii nr. 142/2005. Totodată, potrivit informațiilor referitoare la realizarea sau nerealizarea acțiunilor în termenele stabilite, s-a constatat că gradul de realizare a actului normativ și elaborarea actelor secundare de către Ministerul Educației și Cercetării a fost de 100%.

3. În ceea ce privește obiectivul care stabilește verificarea dacă normele Legii 142/2005 au fost supuse sesizărilor la Curtea Constituțională, Direcția Generală Juridică a menționat în raportul său de evaluare ex-post juridică că acest act legislativ a fost obiectul a două sesizări la Curtea Constituțională, referitoare la controlul de constituționalitate al normelor legii.

- Sesizarea nr. 350/2011¹⁴ a fost depusă de avocatul parlamentar Tudor Lazăr la Curtea Constituțională în data de 11 noiembrie 2011, având ca obiect controlul constituționalității alineatului 3 al articolului 3 din Legea nr. 142/2005. Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 6 din 3 mai 2012¹⁵, a recunoscut constituționalitatea alineatului 3 al articolului 3 din Legea nr. 142/2005, care aprobă Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

- Sesizarea nr. 200/2013¹⁶ a fost depusă la Curtea Constituțională în data de 17 mai 2013 de către avocatul parlamentar Anatolie Munteanu, având ca obiect controlul constituționalității unor prevederi din alineatul 3 al articolului 2 din Legea nr. 1070-XIV din 22

---

¹⁴ <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?l=ro&tip=sesizari&docid=68>

¹⁵ <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?l=ro&tip=hotariri&docid=5>

¹⁶ <https://constcourt.md/ccdocview.php?tip=sesizari&docid=2366&l=ro>

iunie 2000 „Privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate” (lege abrogată, Lege nr. 257 din 17-08-2023)¹⁷, precum și din alineatul 2 al articolului 3 din Legea nr. 142-XVI din 7 iulie 2005 „Privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.”. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 7 din 4 iulie 2013¹⁸, a dispus sistarea procesului pentru controlul constituționalității acestor prevederi.

4. În ceea ce privește obiectivul de identificare a necesității actului legislativ sau existența unor obstacole de ordin juridic în aplicarea dispozițiilor Legii 142/2005 au fost constatate următoarele. Conform prevederilor art. 81 din Codul educației al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 152/ 2014¹⁹, studiile superioare se reglementează prin Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților. Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților este parte componentă a standardelor educaționale de stat și determină domeniile și specialitățile în baza cărora se realizează formarea profesională și științifică în învățământul superior.

Alin. (3) al articolului menționat din Codul educației prevede că, Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților se aprobă de Guvern, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării de comun acord cu ministerele de resort.

În vederea implementării prevederilor art. 81 din Codul educației²⁰, precum și luând în considerare recomandările Clasificării Internaționale Standard al Educației (ISCED-F 2013), elaborate de Comisia Europeană în vederea aplicării uniforme a cadrului normativ al organizării studiilor superioare, Guvernul prin Hotărârea nr. 482/2017²¹ a aprobat Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, parte componentă a standardelor de stat în domeniul pregătirii cadrelor în instituțiile de învățământ superior. Acest

¹⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138862&lang=ro

¹⁸ <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?l=ro&tip=decizii&docid=121>

¹⁹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

²⁰ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

²¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro

Nomenclator a substituit Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr. 142/2005.

Prin Hotărârea nr. 412/2024²², Guvernul a aprobat noul Nomenclator al domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, elaborat în baza recomandărilor Clasificatorului Internațional Standard al Educației, emis de Comisia Europeană în vederea implementării uniforme a cadrului normativ al formării profesionale non-terțiare și terțiare.

În urma analizei legislației din domeniu și a informației prezentate de către Ministerul Educației și Cercetării, Direcția general juridică a constatat desuetudinea Legii nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, supusă evaluării ex-post juridice și ex-post de impact pentru perioada 2023-2024.

VI. Concluzii și recomandări

În urma analizei efectuate de Ministerul Educației și Cercetării, cu participarea autorităților fondatoare ale instituțiilor de învățământ superior, s-a constatat că Legea nr. 142-XVI din 07.07.2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, este desuetă și urmează a fi abrogată.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, după evaluarea ex-post juridica a prezentei Legi, a prezentat un raport către Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, constatând că principalele obiective stabilite de legiuitor pentru implementarea cadrului legal al Legii nr. 142/2005 au fost realizate.

Astfel, normele juridice ale actului normativ supus evaluării ex-post nu mai pot fi aplicate, fiind depășite și desuete. Potrivit informațiilor

---

²² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/282304>

furnizate de Ministerul Educației și Cercetării, nu au fost semnalate obstacole de ordin juridic în aplicarea Legii nr. 142/2005.

În acest context, Direcția generală juridică recomandă Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media să dispună, în vederea degrevării legislației de normele desuete, procedura de abrogare a Legii nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

Conform prevederilor art. 67 alin. (1) din Legea nr. 100/2017²³, „Abrogarea actului normativ este dispusă printr-un act separat de aceeași forță juridică sau de o forță juridică superioară. Actele normative sau, după caz, dispozițiile acestora prin care a fost modificat actul normativ care se abrogă se consideră abrogate din momentul abrogării acestuia.”.

Astfel, urmare a prezentării raportului de evaluare ex-post de impact a Legii 142/2005 se propune membrilor Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media să dezbată propunerea de inițiere a procedurii de abrogare a Legii nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I ca fiind devansată în procesul de formare profesională în instituțiile de învățământ superior. Decizia și raportul vor fi transmise Guvernului și autorității publice centrale responsabile de domeniu.

Conducător:

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI,

**Președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret
sport și mass-media**

Executor:

**Maria Șarpe, Consultant principal Comisia cultură,
educație, cercetare, tineret sport și mass-media**

---

²³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105607&lang=ro